

For the Government
of the Kingdom of Spain :

Pour le Gouvernement
du Royaume d'Espagne :

For the Government
of the Kingdom of Sweden :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède :

*with reservation as to
ratification or acceptance*

Håkan WILKENS

For the Government
of the Swiss Confederation :

Pour le Gouvernement
de la Confédération suisse :

For the Government
of the Turkish Republic :

Pour le Gouvernement
de la République turque :

For the Government
of Ukraine :

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

Olexandre KUPCHYSHYN

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord:

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

Jack STRAW

For the Government
of the Republic of
Bosnia and Herzegovina:

Pour le Gouvernement
de la République de
Bosnie et Herzégovine:

For the Government
of Canada:

Pour le Gouvernement
du Canada:

For the Government
of the Republic of Georgia:

Pour le Gouvernement
de la République de Géorgie:

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

Irakli MENAGARISHVILI

For the Holy See:

Pour le Saint-Siège:

For the Government
of Japan:

Pour le Gouvernement
du Japon:

For the Government
of the United Mexican States:

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis mexicains:

For the Government
of the United States of America:

Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique:

Certified a true copy of the sole original
document, in English and in French, de-
posited in the archives of the Council of
Europe.

Copie certifiée conforme à l'exemplaire
original unique en langues française et
anglaise, déposé dans les archives du
Conseil de l'Europe.

Strasbourg, le 6 avril 1999,

The Director of Legal Affairs
of the Council of Europe,

Le Directeur des Affaires juridiques
du Conseil de l'Europe,

Guy DE VEL

**ADDITIONAL PROTOCOL
TO THE CRIMINAL LAW CONVENTION
ON CORRUPTION**

**PROTOCOLE ADDITIONNEL
À LA CONVENTION PÉNALE
SUR LA CORRUPTION**

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that it is desirable to supplement the Criminal Law Convention on Corruption (ETS No. 173, hereafter "the Convention") in order to prevent and fight against corruption;

Considering also that the present Protocol will allow the broader implementation of the 1996 Programme of Action against Corruption,

Have agreed as follows :

Chapter I – Use of terms

Article 1 – Use of terms

For the purpose of this Protocol :

- 1 The term "*arbitrator*" shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol, but shall in any case include a person who by virtue of an arbitration agreement is called upon to render a legally binding decision in a dispute submitted to him/her by the parties to the agreement.
- 2 The term "*arbitration agreement*" means an agreement recognised by the national law whereby the parties agree to submit a dispute for a decision by an arbitrator.
- 3 The term "*juror*" shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol but shall in any case include a lay person acting as a member of a collegial body which has the responsibility of deciding on the guilt of an accused person in the framework of a trial.
- 4 In the case of proceedings involving a foreign arbitrator or juror, the prosecuting State may apply the definition of arbitrator or juror only in so far as that definition is compatible with its national law.

Chapter II – Measures to be taken at national level

Article 2 – Active bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the promising, offering or giving by any person, directly or indirectly, of any undue advantage to an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, for himself or herself or for anyone else, for him or for her to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 3 – Passive bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the request or receipt by an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, directly or indirectly, of any undue advantage for himself or herself or for anyone else, or the acceptance of an offer or promise of such an advantage, to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 4 – Bribery of foreign arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of any other State.

Article 5 – Bribery of domestic jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within its judicial system.

Article 6 – Bribery of foreign jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within the judicial system of any other State.

Chapter III – Monitoring of implementation and final provisions

Article 7 – Monitoring of implementation

The Group of States against Corruption (GRECO) shall monitor the implementation of this Protocol by the Parties.

Article 8 – Relationship to the Convention

- 1 As between the States Parties the provisions of Articles 2 to 6 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention.
- 2 The provisions of the Convention shall apply to the extent that they are compatible with the provisions of this Protocol.

Article 9 – Declarations and reservations

- 1 If a Party has made a declaration in accordance with Article 36 of the Convention, it may make a similar declaration relating to Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
- 2 If a Party has made a reservation in accordance with Article 37, paragraph 1, of the Convention restricting the application of the passive bribery offences defined in Article 5 of the

Convention, it may make a similar reservation concerning Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. Any other reservation made by a Party, in accordance with Article 37 of the Convention shall be applicable also to this Protocol, unless that Party otherwise declares at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

- 3 No other reservation may be made.

Article 10 – Signature and entry into force

- 1 This Protocol shall be open for signature by States which have signed the Convention. These States may express their consent to be bound by:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
 - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which five States have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2, and only after the Convention itself has entered into force.
- 4 In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.
- 5 A signatory State may not ratify, accept or approve this Protocol without having, simultaneously or previously, expressed its consent to be bound by the Convention.

Article 11 – Accession to the Protocol

- 1 Any State or the European Community having acceded to the Convention may accede to this Protocol after it has entered into force.
- 2 In respect of any State or the European Community acceding to the Protocol, it shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the deposit of an instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 12 – Territorial application

- 1 Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.
- 2 Any Party may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Protocol shall enter

into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

- 3 Any declaration made in pursuance of the two preceding paragraphs may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 13 – Denunciation

- 1 Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.
- 3 Denunciation of the Convention automatically entails denunciation of this Protocol.

Article 14 – Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State, or the European Community, having acceded to this Protocol of:

- a any signature of this Protocol;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 10, 11 and 12;
- d any declaration or reservation made under Articles 9 and 12;
- e any other act, notification or communication relating to this Protocol.

~~In witness whereof~~ the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Parties.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 15 mai 2003, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacune des Parties signataires et adhérentes.

tified a true copy of the sole original document, in English and in French, deposited in the archives of the Council of Europe.

Copie certifiée conforme à l'exemplaire original unique en langues française et anglaise, déposé dans les archives du Conseil de l'Europe.

Strasbourg, 23 September 2003

The Director General of Legal Affairs
of the Council of Europe,

Le Directeur Général des Affaires Juridiques
du Conseil de l'Europe,

Guy DEVEL

**ADDITIONAL PROTOCOL
TO THE CRIMINAL LAW CONVENTION
ON CORRUPTION**

**PROTOCOLE ADDITIONNEL
À LA CONVENTION PÉNALE
SUR LA CORRUPTION**

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Etats signataires du présent Protocole, Considérant qu'il est opportun de compléter la Convention pénale sur la corruption (STE n° 173, dénommée ci-après «la Convention») afin de prévenir et de lutter contre la corruption ;

Considérant également que le présent Protocole permettra une mise en œuvre plus large du Programme d'action contre la corruption de 1996,

Sont convenus de ce qui suit :

Chapitre I – Terminologie

Article 1 – Terminologie

Aux fins du présent Protocole :

- 1 Le terme «*arbitre*» doit être considéré par référence au droit national de l'Etat partie au présent Protocole, mais, en tout état de cause, doit inclure une personne qui, en raison d'un accord d'arbitrage, est appelée à rendre une décision juridiquement contraignante sur un litige qui lui est soumis par les parties à ce même accord.
- 2 Le terme «*accord d'arbitrage*» désigne un accord reconnu par le droit national et par lequel les parties conviennent de soumettre un litige à un arbitre pour décision.
- 3 Le terme «*juré*» doit être considéré par référence au droit national de l'Etat partie au présent Protocole, mais en tout état de cause, doit inclure une personne agissant en tant que membre non professionnel d'un organe collégial chargé de se prononcer dans le cadre d'un procès pénal sur la culpabilité d'un accusé.
- 4 Dans le cas de poursuites impliquant un arbitre ou un juré étranger, l'Etat qui poursuit ne peut appliquer la définition d'arbitre ou de juré que dans la mesure où cette définition est compatible avec son droit national.

Chapitre II – Mesures à prendre au niveau national

Article 2 – Corruption active d'arbitres nationaux

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, lorsque l'acte a été commis intentionnellement, le fait de proposer, d'offrir ou de donner, directement ou indirectement, tout avantage indu à un arbitre exerçant ses fonctions sous l'empire du droit national sur l'arbitrage de cette Partie, pour lui-même ou pour quelqu'un d'autre, afin d'accomplir ou de s'abstenir d'accomplir un acte dans l'exercice de ses fonctions.

Article 3 – Corruption passive d'arbitres nationaux

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, lorsque l'acte a été commis intentionnellement, le fait pour un arbitre exerçant ses fonctions sous l'empire du droit national sur l'arbitrage de cette Partie, de solliciter ou de recevoir, directement ou indirectement, tout avantage indu pour lui-même ou quelqu'un d'autre ou d'en accepter l'offre ou la promesse afin qu'il accomplisse ou s'abstienne d'accomplir un acte dans l'exercice de ses fonctions.

Article 4 – Corruption d'arbitres étrangers

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, les actes mentionnés aux articles 2 et 3 du présent Protocole, lorsqu'ils impliquent un arbitre exerçant ses fonctions sous l'empire du droit national sur l'arbitrage de tout autre Etat.

Article 5 – Corruption de jurés nationaux

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, les actes mentionnés aux articles 2 et 3 du présent Protocole, lorsqu'ils impliquent toute personne exerçant les fonctions de juré au sein de son système judiciaire.

Article 6 – Corruption de jurés étrangers

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, les actes mentionnés aux articles 2 et 3 du présent Protocole, lorsqu'ils impliquent toute personne exerçant les fonctions de juré au sein du système judiciaire de tout autre Etat.

Chapitre III – Suivi de la mise en œuvre et dispositions finales

Article 7 – Suivi de la mise en œuvre

Le Groupe d'Etats contre la corruption (GRECO) assure le suivi de la mise en œuvre du présent Protocole par les Parties.

Article 8 – Relations avec la Convention

- 1 Les Etats parties considèrent les dispositions des articles 2 à 6 du présent Protocole comme des articles additionnels à la Convention.
- 2 Les dispositions de la Convention sont applicables dans la mesure où elles sont compatibles avec les dispositions du présent Protocole.

Article 9 – Déclarations et réserves

- 1 Si une Partie a fait une déclaration sur la base de l'article 36 de la Convention, elle peut faire une déclaration similaire concernant les articles 4 et 6 du présent Protocole au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.
- 2 Si une Partie a fait une réserve sur la base de l'article 37, paragraphe 1, de la Convention limitant l'application des infractions de corruption passive visées à l'article 5 de la Convention, elle peut

faire une réserve similaire concernant les articles 4 et 6 du présent Protocole, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion. Toute autre réserve faite par une Partie sur la base de l'article 37 de la Convention s'applique également au présent Protocole, à moins que cette Partie n'exprime l'intention contraire au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

- 3 Aucune autre réserve n'est admise.

Article 10 – Signature et entrée en vigueur

- 1 Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats qui ont signé la Convention. Ces Etats peuvent exprimer leur consentement à être liés par:
 - a signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation ; ou
 - b signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.
- 2 Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.
- 3 Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle cinq Etats auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole, conformément aux dispositions des paragraphes 1 et 2 ci-dessus, et seulement après que la Convention elle-même soit entrée en vigueur.
- 4 Pour tout Etat signataire qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par le Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de l'expression de son consentement à être lié par le Protocole, conformément aux dispositions des paragraphes 1 et 2 ci-dessus.
- 5 Un Etat signataire ne pourra ratifier, accepter ou approuver le présent Protocole sans avoir simultanément ou préalablement exprimé son consentement à être lié par la Convention.

Article 11 – Adhésion au Protocole

- 1 Tout Etat ou la Communauté européenne qui a adhéré à la Convention pourra adhérer au présent Protocole après que celui-ci soit entré en vigueur.
- 2 Pour tout Etat ou la Communauté européenne adhérent au présent Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de dépôt d'un instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 12 – Application territoriale

- 1 Tout Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Protocole.
- 2 Toute Partie peut, à tout autre moment par la suite, étendre l'application du présent Protocole, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont il assure les relations internationales ou pour lequel il est habilité à stipuler. Le Protocole entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de ladite déclaration par le Secrétaire Général.

- 3 Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de ladite notification par le Secrétaire Général.

Article 13 – Dénonciation

- 1 Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer le présent Protocole en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.
- 2 La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de ladite notification par le Secrétaire Général.
- 3 La dénonciation de la Convention entraînera automatiquement la dénonciation du présent Protocole.

Article 14 – Notification

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat, ou à la Communauté européenne, ayant adhéré au présent Protocole :

- a toute signature de ce Protocole ;
- b le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion ;
- c toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à ses articles 10, 11 et 12 ;
- d toute déclaration ou réserve formulée en vertu des articles 9 et 12 ;
- e tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Parties.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 15 mai 2003, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacune des Parties signataires et adhérentes.

tified a true copy of the sole original ument, in English and in French, deposited in the archives of the Council of ope.

Copie certifiée conforme à l'exemplaire original unique en langues française et anglaise, déposé dans les archives du Conseil de l'Europe.

Strasbourg, 23 September 2003

The Director General of Legal Affairs
of the Council of Europe,

Le Directeur Général des Affaires Juridiques
du Conseil de l'Europe,

Guy DEVEL

ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ
Στρασβούργο, 27.01.1999

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα άλλα Κράτη που υπογράφουν την παρούσα: Θεωρώντας ότι σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτευχθεί μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του.

Αναγνωρίζοντας την αξία της προώθησης της συνεργασίας με τα άλλα Κράτη που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση

πεπεισμένα για την ανάγκη της επιδίωξης, ως ζήτημα προτεραιότητας, μιας κοινής πολιτικής κατά του εγκλήματος που αποσκοπεί στην προστασία της κοινωνίας κατά της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της υιοθέτησης κατάλληλης νομοθεσίας και προληπτικών μέτρων

τονίζοντας ότι η διαφθορά συνιστά απειλή για το κράτος του δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων, υπονομεύει τη χρηστή διοίκηση, τη δίκαιη μεταχείριση και την κοινωνική δικαιοσύνη, στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, παρεμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη και θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των δημοκρατικών θεσμών και των ηθικών θεμελίων της κοινωνίας

πιστεύοντας ότι μια αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς απαιτεί αυξημένη, ταχεία και αποτελεσματική διεθνή συνεργασία σε ποινικά θέματα

καλωσορίζοντας τις πρόσφατες εξελίξεις που προωθούν τη διεθνή κατανόηση και συνεργασία για την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών των Ηνωμένων Εθνών, της Παγκόσμιας Τράπεζας, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, του Παγκόσμιου Οργανισμού

Εμπορίου, του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

λαμβάνοντας υπόψη το Πρόγραμμα Δράσης κατά της Διαφθοράς που υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης το Νοέμβριο 1996 μετά τις συστάσεις της 19ης Διάσκεψης Ευρωπαίων Υπουργών Δικαιοσύνης (Βαλέτα, 1994)

υπενθυμίζοντας στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της συμμετοχής των Κρατών μη μελών στις δραστηριότητες του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της διαφθοράς και καλωσορίζοντας την πολύτιμη συνεισφορά τους στην υλοποίηση του Προγράμματος Δράσης κατά της Διαφθοράς

υπενθυμίζοντας επίσης ότι η Απόφαση Νο 1 που υιοθετήθηκε από τους Ευρωπαίους Υπουργούς Δικαιοσύνης στην 21η Διάσκεψή τους (Πράγα, 1997) εισηγήθηκε την ταχεία υλοποίηση του Προγράμματος Δράσης κατά της Διαφθοράς και ζήτησε, συγκεκριμένα, τη σύντομη υιοθέτηση Σύμβασης ποινικού δικαίου που να προβλέπει τη συντονισμένη ποινικοποίηση πράξεων διαφθοράς, την αυξημένη συνεργασία για τη δίωξη αυτών των αδικημάτων, καθώς και αποτελεσματικό μηχανισμό παρακολούθησης, προσιτό εξίσου τόσο σε Κράτη μέλη όσο και σε Κράτη μη μέλη

λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης αποφάσισαν, επ' ευκαιρία της Δεύτερης Διάσκεψης Κορυφής τους που έλαβε χώρα στο Στρασβούργο στις 10 και 11 Οκτωβρίου 1997, να αναζητήσουν κοινές απαντήσεις στις προκλήσεις που θέτει η αύξηση της διαφθοράς και υιοθέτησαν Πρόγραμμα Δράσης το οποίο, για να προωθηθεί η συνεργασία στην καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων της με το οργανωμένο έγκλημα και το ξέπλυμα χρήματος, έδωσε οδηγίες

στην Επιτροπή Υπουργών, μεταξύ άλλων, να διασφαλίσει την ταχεία ολοκλήρωση των διεθνών νομικών κειμένων σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης κατά της Διαφθοράς

θεωρώντας επίσης ότι η Απόφαση (97) 24 σχετικά με τις 20 Κατευθυντήριες Αρχές για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, που υιοθετήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1997 από την Επιτροπή Υπουργών στην 101η Συνεδρίαση της, τονίζει την ανάγκη ταχείας ολοκλήρωσης της επεξεργασίας διεθνών νομικών κειμένων σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης κατά της Διαφθοράς

Ενόψει της υιοθέτησης από την Επιτροπή Υπουργών, στην 102η Συνεδρίασή της στις 4 Μαΐου 1998, της Απόφασης (98) 7 με την οποία εγκρίνονται η επιμέρους και η διευρυμένη συμφωνία που ιδρύει την “Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς - GRECO”, που αποσκοπεί στη βελτίωση της ικανότητας των μελών της να καταπολεμούν τη διαφθορά παρακολουθώντας την εκπλήρωση των δεσμεύσεών τους στον τομέα αυτό,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα :

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι - Χρήση Όρων

Άρθρο 1 - Χρήση Όρων

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης :

α. “δημόσιος λειτουργός” είναι ο αναφερόμενος στην εθνική νομοθεσία του Κράτους, στο οποίο το εν λόγω άτομο εκτελεί τα καθήκοντα αυτά και όπως ισχύει στο ποινικό του δίκαιο ως “λειτουργός”, “δημόσιος αξιωματούχος”, “δήμαρχος”, “υπουργός” ή “δικαστής”.

β. ο όρος “δικαστής” που αναφέρεται στην ανωτέρω υποπαράγραφο α’ περιλαμβάνει τους εισαγγελείς και τους ασκούντες δικαστικά καθήκοντα.

γ. σε περίπτωση διαδικασίας όπου εμπλέκεται δημόσιος λειτουργός άλλου Κράτους, το διώκον Κράτος μπορεί να εφαρμόσει τον ορισμό του δημοσίου λειτουργού, μόνο εφόσον ο ορισμός αυτός είναι συμβατός με την εθνική του νομοθεσία.

δ. ο όρος “νομικό πρόσωπο” σημαίνει οποιονδήποτε φορέα που έχει αυτή την ιδιότητα σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, με εξαίρεση τα Κράτη ή άλλους δημόσιους φορείς κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας και τους δημόσιους διεθνείς οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II - Μέτρα που πρέπει να ληφθούν σε εθνικό επίπεδο

Άρθρο 2 - Ενεργητική δωροδοκία εθνικών δημόσιων λειτουργών

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, όταν τελούνται με πρόθεση, την υπόσχεση, προσφορά ή παροχή από οποιονδήποτε άμεσα ή έμμεσα, κάθε μη οφειλόμενου πλεονεκτήματος σε οποιονδήποτε δημόσιο λειτουργό του, για τον ίδιο ή για οποιονδήποτε άλλο, ώστε να προβεί σε πράξη ή να παραλείψει ενέργεια κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Άρθρο 3 - Παθητική δωροδοκία εθνικών δημόσιων λειτουργών

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, όταν τελούνται με πρόθεση την απαίτηση ή λήψη από οποιονδήποτε δημόσιο λειτουργό του, άμεσα ή έμμεσα, κάθε μη οφειλόμενου

πλεονεκτήματος για τον ίδιο ή για οποιονδήποτε άλλο, ή την αποδοχή προσφοράς ή υπόσχεσης τέτοιου πλεονεκτήματος, ώστε να προβεί σε πράξη ή να παραλείψει ενέργεια κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Άρθρο 4 - Δωροδοκία μελών εθνικών δημόσιων συνελεύσεων
Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στα Άρθρα 2 και 3, όταν εμπλέκεται οποιοσδήποτε που είναι μέλος οποιασδήποτε εθνικής συνέλευσης που ασκεί νομοθετικές ή διοικητικές εξουσίες.

Άρθρο 5 - Δωροδοκία αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών
Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στα Άρθρα 2 και 3, όταν εμπλέκεται δημόσιος λειτουργός άλλου Κράτους.

Άρθρο 6 - Δωροδοκία μελών αλλοδαπών δημόσιων συνελεύσεων

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στα Άρθρα 2 και 3, όταν εμπλέκεται οποιοσδήποτε που είναι μέλος δημόσιας συνέλευσης που ασκεί νομοθετικές ή διοικητικές εξουσίες σε κάθε άλλο Κράτος.

Άρθρο 7 - Ενεργητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, όταν τελούνται με πρόθεση κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την υπόσχεση, προσφορά ή παροχή, άμεσα ή έμμεσα, κάθε μη οφειλόμενου πλεονεκτήματος σε οποιονδήποτε που διευθύνει ή εργάζεται, με οποιαδήποτε ιδιότητα, σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, για τον ίδιο ή για άλλους, ώστε να προβούν σε πράξη ή να παραλείψουν ενέργεια, κατά παράβαση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 8 - Παθητική δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, όταν τελούνται με πρόθεση κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την απαίτηση ή λήψη, άμεσα ή έμμεσα, από οποιονδήποτε που διευθύνει ή εργάζεται, με οποιαδήποτε ιδιότητα, σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, κάθε μη οφειλόμενου πλεονεκτήματος για τον ίδιο ή για άλλους, ή την αποδοχή προσφοράς ή υπόσχεσης αυτού του πλεονεκτήματος, ώστε να προβούν σε πράξη ή να παραλείψουν ενέργεια, κατά παράβαση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 9 - Δωροδοκία λειτουργών διεθνών οργανισμών

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στα Άρθρα 2 και 3, όταν εμπλέκεται λειτουργός ή άλλος επί συμβάσει υπάλληλος, υπό την έννοια των κανονισμών προσωπικού, κάθε δημόσιου

διεθνούς ή υπερεθνικού οργανισμού ή φορέα στον οποίο το Κράτος είναι μέλος, και κάθε πρόσωπο αποσπασμένο ή όχι, που εκτελεί καθήκοντα που αντιστοιχούν σε αυτά που εκτελούν οι εν λόγω λειτουργοί ή υπάλληλοι.

Άρθρο 10 - Δωροδοκία μελών διεθνών κοινοβουλευτικών συνελεύσεων

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στο Άρθρο 4, όταν εμπλέκονται μέλη κοινοβουλευτικών συνελεύσεων διεθνών ή υπερεθνικών οργανισμών στους οποίους το Μέρος είναι μέλος.

Άρθρο 11 - Δωροδοκία δικαστών και λειτουργών διεθνών δικαστηρίων

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στα Άρθρα 2 και 3, όταν αφορά ασκούντες δικαστικά καθήκοντα ή λειτουργούς διεθνούς δικαστηρίου, η δικαιοδοσία του οποίου είναι αποδεκτή από το Μέρος.

Άρθρο 12 - Προσφορά για άσκηση επιρροής

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, όταν τελούνται με πρόθεση, την υπόσχεση, παροχή ή προσφορά, άμεσα ή έμμεσα, κάθε μη οφειλομένου πλεονεκτήματος σε οποιονδήποτε ο οποίος ισχυρίζεται ή επιβεβαιώνει ότι μπορεί να

ασκήσει ανάρμοστη επιρροή στη διαδικασία λήψης απόφασης οποιουδήποτε από τους αναφερόμενους στα Άρθρα 2, 4 έως 6 και 9 έως 11 σε αντάλλαγμα αυτού, άσχετα αν το μη οφειλόμενο πλεονέκτημα είναι για τον ίδιο ή άλλον, καθώς και η απαίτηση, λήψη ή αποδοχή της προσφοράς ή υπόσχεσης αυτού του πλεονεκτήματος, σε αντάλλαγμα αυτής της επιρροής, άσχετα αν η επιρροή ασκείται ή όχι ή άσχετα αν η υποτιθέμενη επιρροή οδηγεί στο σκοπούμενο αποτέλεσμα ή όχι.

Άρθρο 13 - Ξέπλυμα εσόδων από αδικήματα διαφθοράς

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τη συμπεριφορά που αναφέρεται στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το Ξέπλυμα, την Έρευνα, Δήμευση και Κατάσχεση Προϊόντων Εγκλήματος (ETS No.141), Άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2, υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται σ' αυτήν, όταν το αποδιδόμενο αδίκημα περιλαμβάνει οποιοδήποτε από τα ποινικά αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με τα Άρθρα 2 έως 12 της παρούσας Σύμβασης, στο βαθμό που το Μέρος δεν εξέφρασε επιφύλαξη ή δεν έκανε δήλωση σε σχέση με τα αδικήματα αυτά ή δεν θεωρεί ότι τα αδικήματα αυτά είναι σοβαρά για το σκοπό της νομοθεσίας για το ξέπλυμα χρήματος.

Άρθρο 14 - Λογιστικά αδικήματα

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως αδικήματα που υπόκεινται σε ποινικές ή άλλες κυρώσεις σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, τις ακόλουθες πράξεις ή παραλείψεις, όταν τελούνται με πρόθεση, και με το σκοπό διάπραξης, απόκρυψης ή συγκαλύψης των αδικημάτων που αναφέρονται

στα Άρθρα 2 έως 12, στην έκταση που το Μέρος δεν εξέφρασε επιφύλαξη ή δεν έκανε δήλωση:

- α. δημιουργία ή χρήση τιμολογίου ή άλλου λογιστικού εγγράφου ή αρχείου που περιέχει ψευδείς ή ελλιπείς πληροφορίες
- β. παράνομη παράλειψη καταχώρησης πληρωμής.

Άρθρο 15 - Συμμετοχικές πράξεις

Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, κάθε συμμετοχική πράξη στην τέλεση οποιουδήποτε από τα ποινικά αδικήματα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 16 - Ασυλία

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν θίγουν τις διατάξεις οποιασδήποτε Σύμβασης, Πρωτοκόλλου ή Καταστατικού, καθώς και των κειμένων εφαρμογής τους, όσον αφορά την άρση της ασυλίας.

Άρθρο 17 - Δικαιοδοσία

1. Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεμελιώσει δικαιοδοσία για κάθε ποινικό αδίκημα που θεσπίζεται σύμφωνα με τα Άρθρα 2 έως 14 της παρούσας Σύμβασης όταν :

- α. το αδίκημα τελείται εν όλω ή εν μέρει στην επικράτειά του
- β. ο δράστης είναι υπήκοός του, δημόσιος λειτουργός του ή μέλος ενός από τις εθνικές δημόσιες συνελεύσεις του
- γ. στο αδίκημα εμπλέκεται ένας δημόσιος λειτουργός του ή μέλος των εθνικών δημόσιων συνελεύσεών του ή οποιοδήποτε άτομο που αναφέρεται στα Άρθρα 9 έως 11, το οποίο είναι συγχρόνως και υπήκοός του.

2. Κάθε Κράτος μπορεί, κατά την υπογραφή ή κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησής του, με δήλωση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να δηλώσει ότι επιφυλάσσεται του δικαιώματος να μην εφαρμόσει ή να εφαρμόσει μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ή περιστάσεις τους κανόνες δικαιοδοσίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1.β' και γ' του παρόντος άρθρου ή τμήμα αυτών.

3. Αν ένα Μέρος έχει κάνει χρήση της δυνατότητας επιφύλαξης που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, πρέπει να υιοθετήσει τα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεμελιωθεί η δικαιοδοσία για κάθε ποινικό αδίκημα που θεσπίζεται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, σε περιπτώσεις όπου ο φερόμενος ως αυτουργός είναι παρών στην επικράτειά του και δεν τον εκδώσει σε άλλο Μέρος αποκλειστικά και μόνο βάσει της εθνικότητάς του, μετά από αίτημα έκδοσης.

4. Η παρούσα Σύμβαση δεν αποκλείει την ποινική δικαιοδοσία που ασκεί ένα Μέρος σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

Άρθρο 18 - Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να διασφαλίσει ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για τα ποινικά αδικήματα της ενεργητικής δωροδοκίας, της προσφοράς για άσκηση επιρροής και του ξεπλύματος χρήματος που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, τα οποία τελούνται προς όφελος του από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, που ενεργεί είτε ατομικά ή ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου, το οποίο έχει διευθυντική θέση εντός του νομικού προσώπου, βάσει :

- εξουσίας εκπροσώπησης του νομικού προσώπου, ή